

Notă informativă
la proiectul Hotărârii Guvernului
cu privire la achizițiile centralizate a bunurilor strategice pentru organele
securității statului, apărării și ordinii publice

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Autorul proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la achizițiile centralizate a bunurilor strategice pentru organele securității statului, apărării și ordinii publice este Ministerul Apărării.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Hotărârea de Guvern este elaborată în vederea dezvoltării unui sistem performant, centralizat de achiziții a bunurilor strategice din categoria armamentului și munițiilor capabil să furnizeze „valoare pentru bani” în utilizarea fondurilor publice pentru dezvoltarea capacităților de apărare și securitate a statului, în special în contextul amplificării riscurilor regionale de securitate și a crizelor existente din ultima perioadă.

Scopul principal este *realizarea achizițiilor bunurilor strategice în condiții de eficiență economică*, sporirea transparenței procesului de achiziții a bunurilor menționate, și reducerea costurilor de tranzacționare pentru toate părțile implicate, contribuind astfel la asigurarea unui sistem centralizat de achiziții a bunurilor strategice mai competitiv.

Eficientizarea achizițiilor bunurilor strategice din categoria armamentului și munițiilor prin centralizare ar aduce, pe lângă economii, o serie de avantaje precum transparența în cheltuirea banilor publici, creșterea controlului în materie de prețuri sau o putere de negociere mai mare ca urmare a volumelor ridicate de achiziții. Trecerea la un sistem centralizat ar putea maximiza puterea cumpărătorului concomitent cu îmbunătățirea semnificativă a transparenței și posibilitatea supravegherii unui număr mai mic de contracte.

Fortificarea capacității administrative a autorităților/entităților implicate și eficientizarea utilizării fondurilor publice prin centralizarea achizițiilor de bunuri strategice și reducerea costurilor de tranzacție generate prin utilizarea achizițiilor publice comune va asigura continuitatea în achiziționarea bunurilor vizate, calitatea uniformă a acestora, posibilitatea de a introduce și gestiona standarde comune la nivel național, îmbunătățirea și profesionalizarea gestionării achizițiilor, reducerea costurilor aparatului bugetar și a timpilor de desfășurare a procedurilor.

Totodată, consolidarea structurilor implicate nu ar trebui în nici un caz să împiedice practicile achizițiilor generale/comune or, autoritățile publice vizate vor continua să efectueze achiziții unipersonal, de sine stătător inclusiv pentru mărfuri din categoria celor strategice cu posibilitatea de a recurge direct la producători, intermediari sau furnizori de bunuri și servicii de achiziții pentru asemenea produse.

Astfel, procedura de achiziții centralizate urmează a fi privită drept o posibilitate complementară de înzestrare a structurilor de forță cu bunuri strategice.

Prin urmare, achizițiile centralizate vor contribui la creșterea eficacității și reducerea costurilor. Prin achiziționarea în cantități mari, autoritatea responsabilă poate negocia prețuri mai bune cu furnizorii și poate beneficia de reduceri pentru volumul mai mare comandat. De asemenea, centralizarea permite identificarea furnizorilor de încredere și colaborarea continuă, ceea ce poate duce la obținerea de prețuri preferențiale și condiții mai bune de achiziție. În aceeași ordine de idei, achizițiile centralizate reduc procesele administrative, astfel încât resursele pot fi concentrate în mod eficient pe îndeplinirea altor obiective ale autorităților de profil.

Concomitent, achizițiile centralizate de arme și muniții, pot contribui la creșterea sustenabilității din punct de vedere logistic și operațional. Prin centralizarea achizițiilor, autoritățile de forță pot reduce risipa de resurse și pot optimiza procesul de aprovizionare, asigurând o gestionare mai eficientă a stocurilor și o planificare mai bună a necesarului de echipamente. De asemenea, se pot lua în considerare și aspectele de dezvoltare și de utilizare a tehnologiilor mai durabile, ceea ce poate avea un impact pozitiv asupra mediului.

Suplimentar, proiectul actului normativ urmează să aducă numeroase beneficii semnificative, în special în ceea ce privește uniformizarea, standardizarea mărfurilor strategice și interoperabilitatea structurilor din domeniul apărării și securității.

1. Uniformizarea bunurilor strategice: Prin achizițiile centralizate, se poate asigura că toate autoritățile vor beneficia de arme și muniții de calibru identic. Acest lucru este deosebit de important, întrucât asigură consistența și eficiența în cadrul instituțiilor de forță. De exemplu, utilizarea acelorași tipuri de arme și muniții în toate autoritățile publice de profil, reduce confuzia și necesitatea de a învăța și se adapta împreună cu echipamentele noi.

2. Standardizarea: Prin achizițiile centralizate se poate impune utilizarea unor standarde și specificații clare pentru echipamentele achiziționate. Acest lucru facilitează nu doar procesul de achiziție, ci și întreținerea și gestionarea echipamentelor în viitor. Prin aplicarea unor standarde, se poate asigura că toate echipamentele îndeplinesc cerințele de calitate și de performanță, ceea ce duce la eliminarea problemelor legate de compatibilitatea și interoperabilitatea acestora.

3. Interoperabilitate: Achizițiile centralizate facilitează obținerea de arme și muniții standardizate la nivel regional sau național. Acest lucru asigură o interoperabilitate mai bună între structurile de forță, deoarece toți membrii primesc echipamente compatibile. Aceasta facilitează schimbul de resurse și sprijinul reciproc în caz de eventuală criză, precum și va contribui la desfășurarea de operațiuni comune mai eficiente.

4. Dezvoltarea capacității de reacție: Achizițiile centralizate permit autorităților de profil să obțină și să reacționeze mai rapid la nevoile emergente. Centralizarea achizițiilor ar permite autorității responsabile să obțină rapoarte și feedback-uri mai rapid cu privire la disponibilitatea stocurilor de echipament necesar, precum și să identifice și să implementeze rapid soluții corespunzătoare. Prin intermediul achizițiilor centralizate, autoritatea responsabilă poate dezvolta o capacitate de reacție eficientă și promptă în fața schimbărilor și cerințelor în continua schimbare pe piața bunurilor strategice. Or, practica acumulată în timp, conturează situații în care agenții economici care comercializează arme și muniții, nu tot timpul au posibilitatea de a acoperi toate necesitățile autorităților de profil sau nu dispun de stocurile necesare, acest fenomen implicând timp mai mare pentru livrarea bunurilor și costuri suplimentare.

În final, achizițiile centralizate aduc numeroase beneficii autorităților de profil, uniformizarea și standardizarea echipamentelor, inclusiv sub aspectul cerințelor UE, interoperabilitatea acestora, dezvoltarea capacității de reacție, eficacitatea și avantajele economice. Prin adoptarea acestui model, autoritățile de profil pot obține o gestionare mai eficientă a resurselor și pot asigura că toate autoritățile de profil beneficiază de cele mai bune echipamente (bunuri din categoria celor vizate), corespunzătoare necesităților acestora.

Hotărârea de Guvern contribuie la implementarea obiectivelor Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022, tangențială domeniului achizițiilor și este compatibilă cu acquis-ul Uniunii Europene (UE).

Procesul de elaborare și aprobare a actului normativ este realizat într-o manieră participativă, cu implicarea părților interesate la nivel de ministere, autorități de resort implicate, precum și societatea civilă.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

La elaborarea proiectului s-a ținut cont de bunele practici și cadrul normativ în domeniul achizițiilor publice al Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Reglementarea expresă a autorității publice responsabile pentru desfășurarea achizițiilor centralizate a bunurilor strategice din categoria armamentului și munițiilor, pentru necesitățile organelor securității statului, apărării și ordinii publice, fiind desemnat Ministerul Apărării prin intermediul Agenției Asigurare Resurse și Administrare Patrimoniu.

Instituirea și aprobarea unui act normativ comun care va reglementa mecanismul de achiziție centralizată a bunurilor strategice pentru necesitățile autorităților publice din domeniul securității statului, apărării și ordinii publice, componența Grupului de lucru interdepartamental și Regulamentul de activitate al acestuia.

5. Fundamentarea economico-financiară

Costurile acțiunilor propuse pentru realizarea proiectului vor fi acoperite din sursele financiare planificate în bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Aprobarea proiectului atrage după sine elaborarea unui act normativ interinstituțional prin care se va stabili mecanismul de achiziție centralizată a bunurilor strategice pentru necesitățile autorităților publice din domeniul securității statului, apărării și ordinii publice, componența și Regulamentul de activitate a Grupului de lucru interinstituțional.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu art. 32 alin.(1) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și pct. 190 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul actului normativ și nota informativă, au fost expediate spre avizare către autoritățile publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect.

Suplimentar, pentru respectarea prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web www.particip.gov.md, cât și pe pagina web a Ministerului Apărării la adresa www.army.md

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează să fie supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.

9. Constatările expertizei juridice

Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice în conformitate cu prevederile art. 37 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017.

Ministru

Anatolie NOSATÎ